

Сарајево, 15.06.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 08.06.2020.- 12.06.2020.**

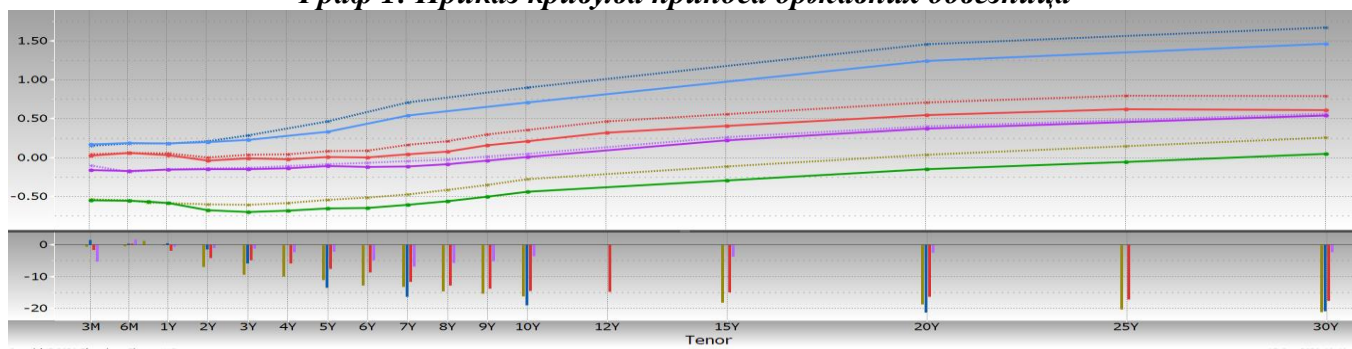
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	5.6.20		12.6.20		5.6.20		12.6.20		5.6.20		12.6.20		5.6.20		12.6.20	
2 године	-0,60	-	-0,67	↘	0,21	-	0,19	↘	0,01	-	-0,04	↘	-0,13	-	-0,14	↘
5 година	-0,54	-	-0,66	↘	0,46	-	0,33	↘	0,08	-	0,01	↘	-0,08	-	-0,10	↘
10 година	-0,28	-	-0,44	↘	0,90	-	0,70	↘	0,35	-	0,21	↘	0,05	-	0,01	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	5.6.20	-	12.6.20	
3 мјесеца	-0,512	-	-0,534	↘
6 мјесеци	-0,553	-	-0,559	↘
1 година	-0,565	-	-0,559	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 06.06.2020. године (пуне линије) и 12.06.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су забиљежили приличан пад у односу на претходну седмицу. Утицај на повећана улагања у сигурније инвестиције имало је обнављање забринутости инвеститора због другог таласа инфекције коронавируса (број заражених у САД је премашио 2 милиона), као и чињеница да су опрезне прогнозе Феда лоше утицале на очекивања да би економски опоравак могао бити брз. Приноси њемачких обвезница су смањени између 7 и 16 базних поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница су биљежили волатилна кретања, али су крајем седмице исти смањени због опћенито повећане потражње за сигурнијим инвестицијама. На седмичном нивоу приноси италијанских обвезница су благо повећани за 1 до 3,5 базних поена. Почетком седмице предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да су посљедње уведене мјере од стране ЕЦБ, с циљем борбе против негативног утицаја пандемије, оправдане услед суочавања с „озбиљним ризицима“ по мандат цјеновне стабилности. Ројтерс је објавио да, према непотврђеним изворима, званичници ЕЦБ раде на шеми програма који за циљ има борбу с могућим неплаћеним кредитима у вриједности од неколико стотина милијарди EUR у жеку избијања пандемије. Основни циљ овог програма је заштита комерцијалних банака од потенцијалног другог таласа кризе, уколико растућа незапосленост онемогући приходе потребне за отплату кредита. Као могуће рјешење, према овим изворима, наводи се идеја формирања тзв. лоше банке која би преузела неплаћени дуг у еврозони, као и да је рад на овој идеји убрзан током

претходних седмица. Аналитичари наводе да би Италија могла да постане највећи корисник плана опоравка ЕУ, који би могао представљати нацрт за заједничко фискално задуживање те да тако још једном успије да избјегне кризу без потребе да се суочи с падом властите економије. Наведено, заједно са стимулансима ЕЦБ дјелује на пад приноса државних обвезница и дозвољава високо задуженој земљи попут Италије да ограничи утицај пандемије те да се посвети проблему слабог економског раста на сопствени начин, као и могућност да одреди властито темпо.

Централне банке Шпаније, Француске и Холандије су објавиле нове прогнозе према којима се очекује приличан пад БДП-а ових чланица еврозоне у текућој години, док се опоравак економија очекује тек у наредне двије године. У Француској и Шпанији, поред контракције БДП-а, акценат је и на прогнозама повећане стопе незапослености за наредни период. Према прогнозама њемачког Института за економско истраживање (DIW) БДП Њемачке би у овој години могао забиљежити пад од 9,4%, а опоравак би могао бити постепен. Наведене прогнозе су песимистичније у поређењу с прогнозама Deutsche Bundesbank (-7,1%) и OECD (-6,6%). За неколико чланица еврозоне објављени су подаци о индустријској производњи према којима је евидентно да је овај сектор наставио да биљежи оштар пад, други мјесец заредом, што указује на озбиљност негативних ефеката затварања економија на водеће чланице овог региона. На крају прошле седмице објављен је и податак који је показао да је на нивоу еврозоне, такође, забиљежено рекордно смањење индустријске производње.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Сентих индекс појверења инвеститора – ЕЗ	ЈУН	-22,0	-24,8	-41,8
2.	БДП – ЕЗ (квартално) финал.	I квартал	-3,8%	-3,6%	0,1%
3.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	АПР	11,6	3,5	17,4
4.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	АПР	-3,0	-5,02	-3,22
5.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	АПР	-28,8%	-28,0%	-13,5%
6.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	АПР	-24,8%	-25,3%	-11,3%
7.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	АПР	-33,1%	-34,2%	-17,3%
8.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	АПР	-41,1%	-42,5%	-29,4%
9.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	АПР	-	-3,1%	3,3%
10.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	АПР	-	4,7%	23,6%
11.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	АПР	-	-19,1%	-6,1%
12.	Производња прерађивачког сектора – Француска (Г/Г)	АПР	-35,3%	-37,1%	-19,4%
13.	Производња прерађивачког сектора – Холандија (Г/Г)	АПР	-	-11,0%	-1,9%
14.	Запосленост – ЕЗ (квартално) финал.	I квартал	-0,2%	-0,2%	0,3%
15.	Запосленост – Француска (квартално)	I квартал	0,4%	-2,0%	0,4%
16.	Стопа незапослености – Италија (квартално)	I квартал	8,8%	8,9%	9,5%
17.	Стопа инфлације – Француска	АПР	0,2%	0,4%	0,4%
18.	Стопа инфлације – Шпанија	АПР	-0,9%	-0,9%	-0,7%

САД

Прошле седмице је одржана сједница FOMC-а на којој није било промјена актуелне монетарне политике. Креатори монетарне политике су саопштили да ће задржати циљани распон референтне каматне стопе све док не буду увјерени да је привреда на путу да оствари максималне циљеве запослености и стабилности цијена. Иако је препознатно побољшање финансијских услова, истакнут је нагли пад економске активности, раст губитака радних мјеста те слабија потражња. Такође, Фед је задржао мјесечни износ за куповину MBS-ова од 80 милијарди USD. Саопштено је да ће Фед проширити услове кредитирања у склопу програма помоћи малим и средњим предузећима у покушају да допре до већег броја компанија које су погођене ефектима пандемије. Наиме, Фед је повећао максимални лимит кредита, док је рок за отплату продужен на пет с досадашње четири године, што омогућава компанијама одгоду плаћања главнице за прве двије године, умјесто само прве године.

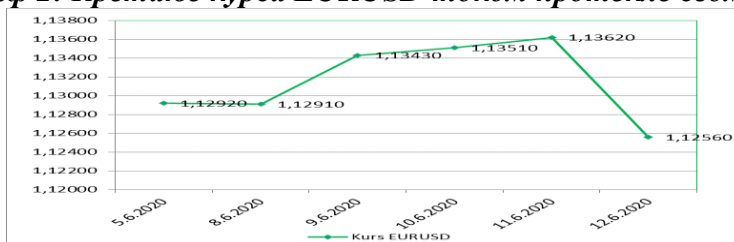
Према резултатима истраживања Bloomberga за јуни, економски аналитичари прогнозирају да ће економија у САД у текућој години забиљежити контракцију по стопи од 5,7%, док се за 2021. и 2022. годину прогнозирају стопе раста од 4,0% и 2,8%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је остала непромијењена у односу на претходно истраживање (0,8%), док је за наредну годину смањена на 1,6% са 1,7%. Већина анкетираних економиста очекује да ће Фед задржати тренутну референтну каматну на наредној сједници, док вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 100%. Према објављеним прогнозама OECD-а за САД прогнозира се пад стопе ВДП-а у текућој години од 7,3%, док се у наредној години очекује експанзија од 4,1%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	МАЈ	0,3%	0,1%	0,3%
2.	Биланс буџета (у млрд USD)	МАЈ	-504,0	-398,8	-207,8
3.	Зараде по радној седмици (Г/Г)	МАЈ	-	7,4%	7,0%
4.	Индекс произвођачких цијена	МАЈ	-1,2%	-0,8%	-1,2%
5.	Захтјеви за хипотекарне кредите	5. ЈУН	-	9,3%	-3,9%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	6. ЈУН	1.550.000	1.542.000	1.897..000
7.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	7. ЈУН	-	38,7	37,0
8.	Индекс улазних цијена (Г/Г)	МАЈ	-6,4%	-6,0%	-6,8%
9.	Индекс излазних цијена (Г/Г)	МАЈ	-	-6,0%	-6,8%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1292 на ниво од 1,1256.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

OECD је упозорио да ће се богате земље суочити с разочаравајућим економским опоравком од историјског пада економске активности проузроковане пандемијом, што ће оставити дубоке трагове у економији, вјероватно најдубље у посљедњих 100 година. Економија Велике Британије ће се, највјероватније, суочити с најдубљом рецесијом међу напредним економијама. Овакве прогнозе, на неки начин потврђују и подаци за БДП за април који су показали контракцију економије од чак 20,4%. Изгледи за негативне каматне стопе БоЕ се поново појачавају, те Morgan Stanley поново очекује да би ове каматне стопе могле утонути у негативну зону у овој години. Према њиховим мишљењима креатори политика би могли да почну слати сигнале смањења у августу, прије него ова стопа буде смањена на 0% у новембру или евентуално даље на негативне нивое. Велика Британија и Јапан су започели трговинске преговоре с циљем замјене постојећег споразума који Велика Британија има с овом земљом, а који ужива као чланица ЕУ. Вриједност трговине с Јапаном је у прошлој години износила преко 31 милијарду GBP, а из Владе Велике Британије је саопштено да намјеравају да надограде постојећи споразум који постоји с Јапаном од 2018. године. Од наведеног споразума Велика Британија неће имати корист када у потпуности напусти ЕУ блок до краја 2020. године. Након што је десетинама година Велика Британија користила трговинску политику ЕУ, сада поново креће у самосталне преговоре с другим земљама широм свијета. У прошлом мјесецу преговори су започети са САД. Министрица задужена за генерална плаћања Mordaunt је у Доњем дому Парламента изјавила да ће она, као и министар Gove, када се у петак састану с представницима ЕУ нагласити да неће бити продужења

транзиционог периода. Велика Британија је потврдила да неће тражити продужење транзиционог периода Брегзита након 31. децембра текуће године. Главни преговарач испред ЕУ Barnier је изјавио да је ЕУ увијек била отворена за продужење транзиционог периода те је додао да је на састанку који је одржан за примљена нота којом је Велика Британија јасно потврдила да не жели продужење овог периода након 31. децембра.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (М/М) АПР	-18,7%	-20,4%	-5,8%
2.	Индустријска производња (Г/Г) АПР	-19,3%	-24,4%	-8,2%
3.	Прерађивачка производња (Г/Г) АПР	-19,9%	-28,5%	-9,7%
4.	Грађевински сектор (Г/Г) АПР	-31,3%	-44%	-7,1%
5.	Услужни сектор (М/М) АПР	-20,0%	-19,0%	-6,2%
6.	Трговински биланс(у млрд GBP) АПР	-11,000	-7,490	-11,853

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,89130 на ниво од 0,89760, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2668 на ниво од 1,2540.

ЈАПАН

Тржишни аналитичари и даље очекују да ће се Јапан суочити са значајним изазовима због ефеката коронавируса како на трговину тако и на домаћу привреду те с обзиром на то да су главни дијелови БДП-а, укључујући приватну потрошњу, јавну потражњу, нето извоз и приватне залихе наставили биљежити пад. Креатори монетарне политике БоЈ ће на сједници која се одржава наредне седмице процијенити ефекте до сада предузетих мјера за ублажавање посљедица пандемије те за сада не виде хитну потребу за даљим великим потезима. БоЈ ће и даље пратити кретање цијена обвезница те ће се држати флексибилног приступа при контроли криве приноса. Према резултатима истраживања Bloombergа за јуни, економски аналитичари прогнозирају да ће економија у Јапану у текућој години забиљежити контракцију по стопи од 4,9%, док се за 2021. и 2022. годину прогнозирају стопе раста од 2,5% и 1,2%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је остала непромијењена у односу на претходно истраживање (0,0%), док је за наредну годину, такође, непромијењена и износи 0,3%. Већина анкетираних економиста очекује да ће БоЈ задржати тренутну референтну каматну стопу до краја другог квартала текуће године, док вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 100%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) F I квартал	-0,5%	-0,6%	-1,9%
2.	БДП (Г/Г) F I квартал	-2,1%	-2,2%	-7,3%
3.	Текући рачун (у млрд JPY) АПР	377,2	262,7	1.971,0
4.	Трговински биланс (у млрд JPY) АПР	-965,6	-966,5	103,1
5.	Индекс укупних зарада (Г/Г) АПР	-1,0%	-0,6%	0,1%
6.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) МАЈ	4,0%	5,1%	3,7%
7.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) МАЈ	3,1%	4,1%	3,0%
8.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) МАЈ	-2,4%	-2,75	-2,4%
9.	Индустријска производња (Г/Г) F АПР	-	-15,0%	-5,2%
10.	Искориштеност капацитета (М/М) АПР	-	-13,3%	-3,6%

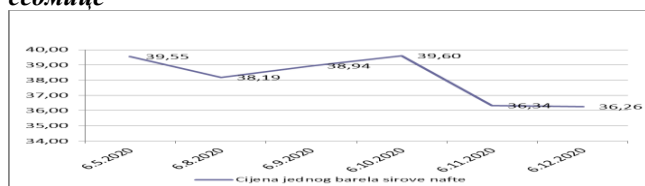
JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 123,71 на ниво од 120,89. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 109,59 на ниво од 107,38.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 39,55 USD (35,02 EUR).

Почетком седмице цијена нафте је смањена након што је Саудијска Арабија саопштила да не жели наставити с додатним, дубљим смањењем обима производње након јуна. Саудијска Арабија је спремна додатно смањити обим производње за само још један мјесец, како је планирано, јер је мјера која је уведена дала резултат. У наредним данима цијена нафте је забиљежила благи раст упркос томе што су Саудијска Арабија, Кувајт и Уједињени Арапски Емирати саопштили да ће прекинути са самоиницијативно уведеним смањењем обима производње од 1,18 милиона барела дневно, које је значило додатно смањење од 9,7 милиона барела поред договореног смањења с ОПЕС+. Такође, утицај на благи раст цијене овог енергента имала су и очекивања инвеститора везано за објављивање података о стању залиха нафте у САД. Аналитичари су очекивати да ће подаци указати на пад залиха за око 3,2 милиона барела, међутим, подаци су указали на раст залиха нафте, а што је појачало забринутост због вишка понуде на тржишту. Такве информације, у комбинацији с очекивањима Феда да ће бити потребан дужи период опоравка економије, утицале су на пад цијене нафте. Крајем седмице су се појавиле вијести да се вирус корона поново интензивирао у Кини, али и на другим мјестима, чиме је појачана забринутост да долази до другог таласа ширења вируса који пријети да угрози економски опоравак, што је додатно утицало на одржавање цијене нафте на нижим нивоима. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 36,26 USD (32,21 EUR). На седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 8,32%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.685,06 USD (1.492,26 EUR).

Током протекле седмице цијена злата је забиљежила раст, што је последица очекивања одлука Феда, као и појачане неизвјесности везано за нови талас ширења КОВИД-19. Почетком седмице цијена злата је повећана јер су инвеститори очекивати да би можда Фед на сједници која се одржала 10. јуна могао дати неке информације о евентуалном управљању кривом приноса. Таква очекивања су све до окончања састанка Феда имала утицај на благи раст цијене злата. На сједници FOMC-а није дошло до промјена актуелне монетарне политике. Креатори монетарне политике су саопштили да ће задржати циљани распон референтне каматне стопе све док не буду увјерени да је привреда на путу да оствари своје максималне циљеве запослености и стабилности цијена. Иако је препознатно побољшање финансијских услова, истакнут је нагли пад економске активности, раст губитака радних мјеста те слабија потражња. Поједини тржишни аналитичари су овакве вијести протумачили као одбацавање потенцијалног повећања каматних стопа у наредних неколико година, док и даље постоје очекивања да ће квантитативне олакшице бити присутне у догледној будућности. Поред ових очекивања, крајем седмице је дошло до појачаних ризика везано за нови талас КОВИД-19 те су инвеститори појачали улагања у сигурну активу, па је и цијена злата забиљежила раст. Овакве вијести утицале су да се цијена овог племенитог метала на седмичном нивоу повећа за 2,71%. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.730,75 USD (1.573,62 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

